

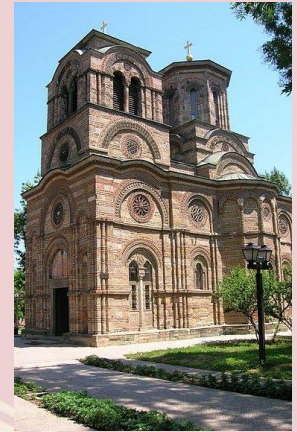
ГРАЂАНСКИ ВОДИЧ КРОЗ ОДЛУКУ О БУЏЕТУ за 2019. годину

ГРАД КРУШЕВАЦ

САДРЖАЈ

1. Увод
2. Ко се финансира из буџета?
3. Како настаје буџет града?
  - Појам буџета
  - Ко учествује у буџетском процесу?
  - На основу чега се доноси буџет?
4. Како се пуни градска каса?
  - Шта су приходи и примања буџета?
  - Структура планираних прихода и примања за 2019. годину
  - Шта се променило у односу на 2018. годину?
5. На шта се троше јавна средства?
  - Шта су расходи и издаци буџета?
  - Структура планираних расхода и издатака за 2019. годину
  - Шта се променило у односу на 2018. годину?
  - Расходи буџета по програмима
  - Расходи буџета расподељени по директним и индиректним буџетским корисницима
  - Најважнији капитални пројекти
  - Најважнији пројекти од интереса за локалну заједницу

Драги суграђани и суграђанке,

Основна сврха документа који је пред вама јесте да на што једноставнији и разумљивији начин објасни у које сврхе се користе јавни ресурси да би се задовољиле потребе грађана.

Грађански буџет представља сажет и јасан приказ Одлуке о буџету града Крушевца за 2019. годину, која је по својој форми веома обимна и тешка за разумевање због специфичних појмова и класификација које је чине.

Иако је немогуће објаснити целокупан буџет у овако краткој форми, искрено се надамо да ћемо на овај начин успети да вас информишемо о начину прикупљања јавних средстава и остваривања прихода и примања буџета града, као и о начину планирања, расподеле и трошења буџетских средстава.

Кроз овај транспарентан приступ настојимо да унапредимо разумевање и интересовање наших суграђана за локалне финансије, а у будућности очекујемо и бољу сарадњу локалне самоуправе и грађана Крушевца у заједничком постављању циљева, дефинисању приоритета и планирању развоја нашег града.

Јасмина Палуровић
Градonaчелник

Ко се финансира из буџета?

Директни корисници буџетских средстава:

- Скупштина града
- Градоначелник
- Градско веће
- Градска управа
- Правобранилаштво града
- Заштитник права грађана (Омбудсман)

Индиректни корисници буџетских средстава:

- Крушевачко позориште
- Народна библиотека
- Народни музеј
- Културни центар
- Историјски архив
- Предшколска установа «Ната Вељковић»
- Туристички организација Крушевац
- Месне заједнице
- Спортски центар
- Центар за стручно усавршавање
- Центар за особе са инвалидитетом

Остали корисници јавних средстава:

- Образовне институције (школе)
- Здравствене институције (домови здравља)
- Социјалне институције (Центар за социјални рад)
- Непрофитне организације (удружења грађана, невладине организације, итд.)

Како настаје буџет града?

БУЏЕТ града је правни документ који утврђује план прихода и примања и расхода и издатака града за буџетску, односно календарску годину.

То значи да овај документ представља предвиђање колико ће се новца од грађана и привреде у току једне године прикупити и на који начин ће се тај новац трошити.

Из градског буџета се током године плаћају све обавезе локалне самоуправе. Исто тако у буџет се сливају приходи из којих се подмирују те обавезе.

Градоначелник и локална управа спроводе градску политику, а главна полуга те политике и развоја је управо буџет града.

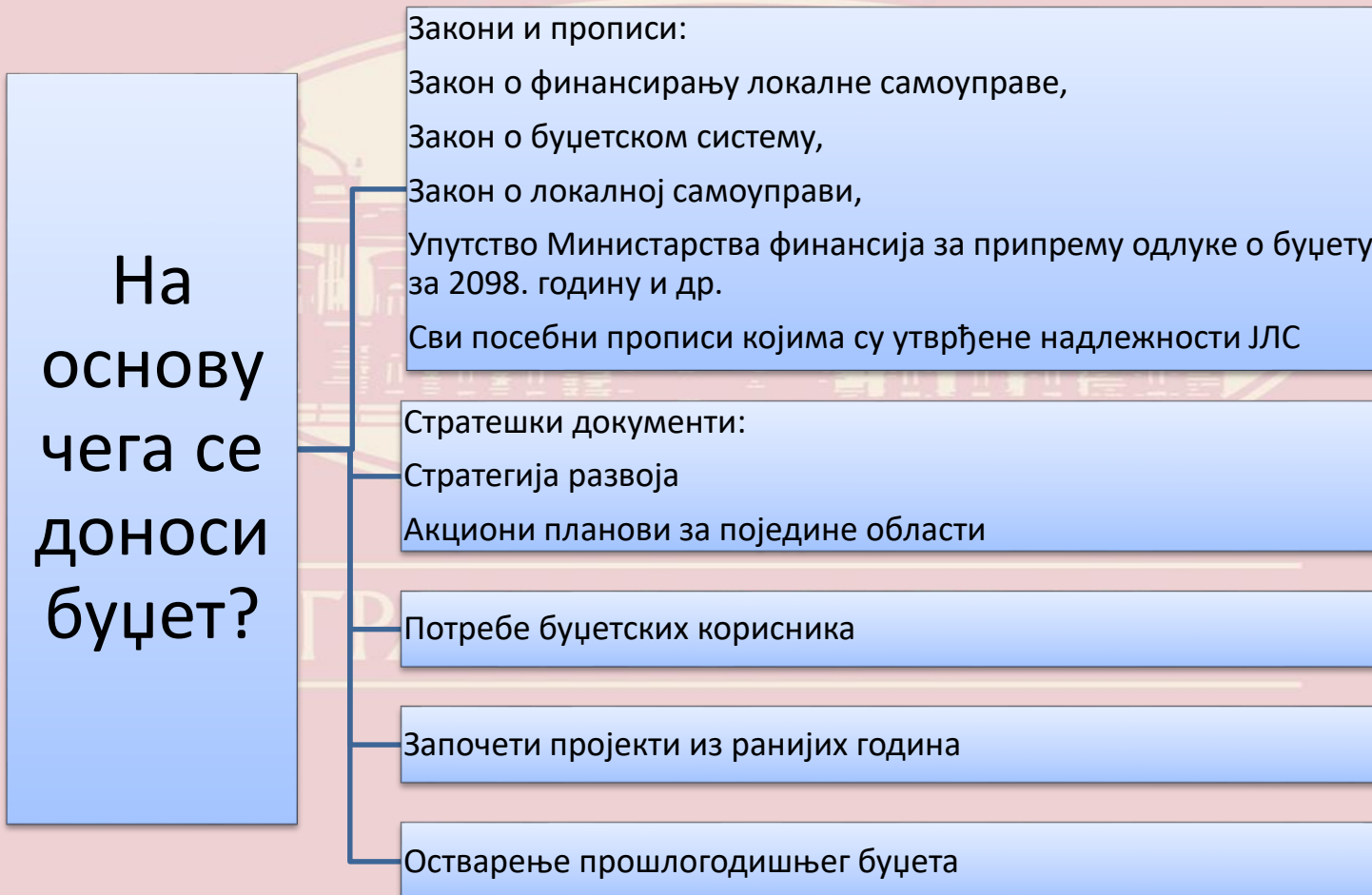
Приликом дефинисања овог, за град Крушевац најважнијег документа, руководе се законским оквиром и прописима, стратешким приоритетима развоја и другим елементима.

Реалност је таква да постоје велике разлике између жеља и могућности, тако да креирање буџета подразумева утврђивање приоритета и прављење компромиса.

Ко учествује у буџетском процесу?

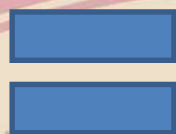

На основу чега се доноси буџет?

Како се пуни градска каса?

- Укупни јавни приходи и примања града Крушевца за 2019. годину износе

3,4 милијарди динара

- Одлуком о буџету града Крушевца за 2019. годину планирана су средства из буџета града у износу од 2.899.062.760 динара, пренета средства из ранијих година у износу од 190.007.240 динара и средства из осталих извора 299.930.000 динара.

Шта су приходи и примања буџета?

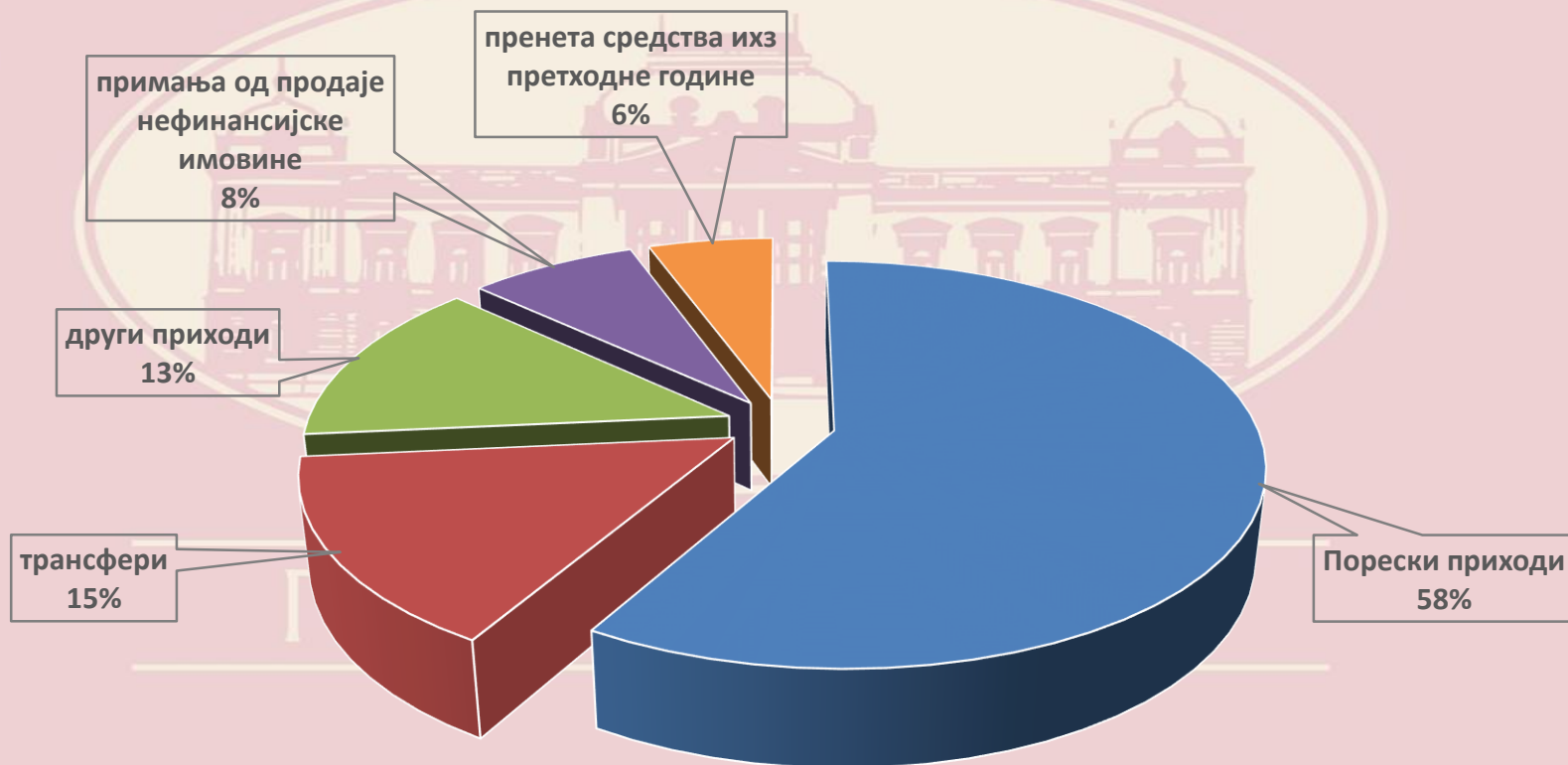

Структура планираних прихода и примања за 2019. годину

Структура планираних прихода и примања за 2019. годину

Структура прихода и примања

Шта се променило у односу на 2019. годину?

- Укупни приходи и примања нашег града у 2019. години су се **повећали** у односу на Одлуку о буџету за 2018. годину за **2.310.182** динара, односно за **1,00 %**.

- **Примања од продаје нефинансијске имовине** су смањени за 150.056.182 динара.
- **Трансфери** су смањени за 27.700.206 динара.
- **Други приходи** су смањена за 86.462.268 динара.

ГРАД КРУШЕВАЦ

- **Порески приходи** су повећани за 134.051.720 динара.
- **Пренета средства из претходне године** су повећани за 134.477.118 динара.

На шта се троше јавна средства?

Буџет мора бити у равнотежи, што значи да расходи морају одговарати приходима. Укупни планирани расходи и издаци у 2019. години из буџета износе:

3,4 милијарди динара

- ✓ **РАСХОДИ** Расходи представљају све трошкове града за плате буџетских корисника, набавку роба и услуга, субвенције, дотације и трансфере, социјалну помоћ и остале трошкове које град/општина обезбеђује без директне и непосредне накнаде.
- ✓ **ИЗДАЦИ** представљају трошкове изградње или инвестиционог одржавања већ постојећих објеката, набавку земљишта, машина и опреме неопходне за рад буџетских корисника.
- ✓ **РАСХОДИ И ИЗДАЦИ** морају се исказивати на законом прописан начин, односно морају се исказивати: по *програмима* који показују колико се троши за извршавање основних надлежности и стратешких циљева града; по *основној намени* која показује за коју врсту трошка се средства издвајају; по *функцији* која показује функционалну намену за одређену област и по *корисницима буџета* што показује организацију рада града.

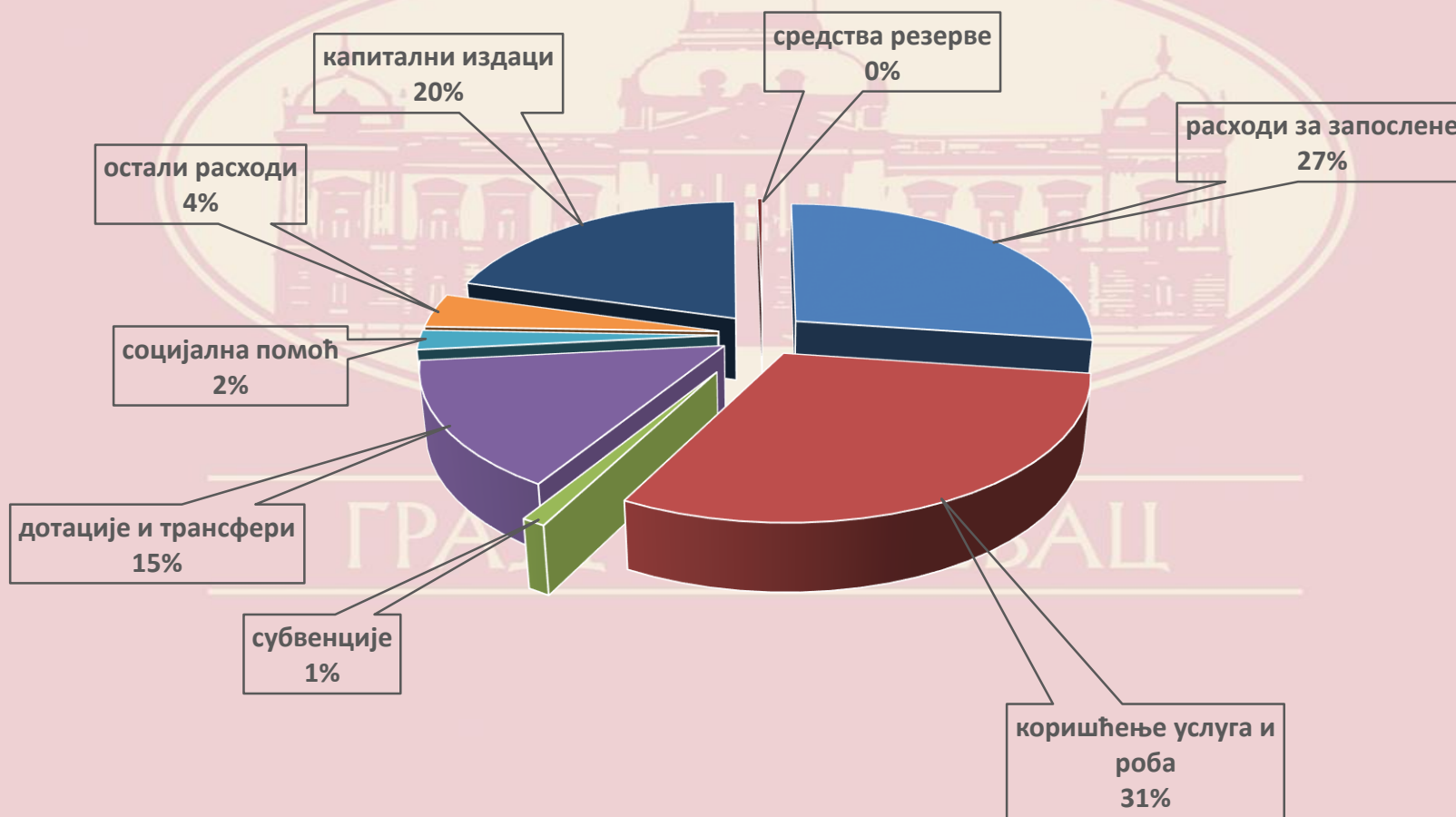
Шта су расходи и издаци буџета?

Расходи за запослене	<ul style="list-style-type: none"> • Расходи за запослене представљају све трошкове за запослене, како у управи тако и код буџетских корисника
Коришћење роба и услуга	<ul style="list-style-type: none"> • Коришћење роба и услуга обухватају сталне трошкове, путне трошкове, услуге по уговору, специјализоване услуге, трошкове материјала и текуће поправке и одржавање.
Дотације и трансфери	<ul style="list-style-type: none"> • Дотације и трансфери су трошкови које локална самоуправа има за исплату институцијама које су у примарној надлежности централног/покрајинског нивоа као што су школе, центар за социјални рад, дом здравља.
Остали расходи	<ul style="list-style-type: none"> • Остали расходи обухватају дотације невладиним организацијама, порезе, таксе, новчане казне.
Субвенције	<ul style="list-style-type: none"> • Субвенције се одобравају за функционисање међумесног превоза и пољопривредним произвођачима.
Социјална заштита	<ul style="list-style-type: none"> • Социјална заштита обухвата све трошкове исплате социјалне помоћи за различите категорије грађана.
Буџетска резерва	<ul style="list-style-type: none"> • Буџетска резерва представља новац који се користи за непланиране или недовољно планиране сврхе, као и у случају ванредних околности.
Капитални издаци	<ul style="list-style-type: none"> • Капитални издаци су трошкови за изградњу нових, или инвестиционо одржавање постојећих објеката, набавку опреме, машина земљишта и слично.

Структура планираних расхода и издатака буџета за 2019. годину

Структура планираних расхода и издатака буџета за 2019. годину

Шта се променило у односу на 2018. годину?

Укупни трошкови нашег града у 2019. години су се **повећали** у односу на Одлуке о буџету за 2018. годину за **2.310.182** динара, односно за **1,00 %**.

- **Субвенције** су смањене за 9.975.000 динара;
- **Дотације и трансфери** су смањене за 36.393.200 динара;
- **Средства резерве** су смањене за 19.749.325 динара;

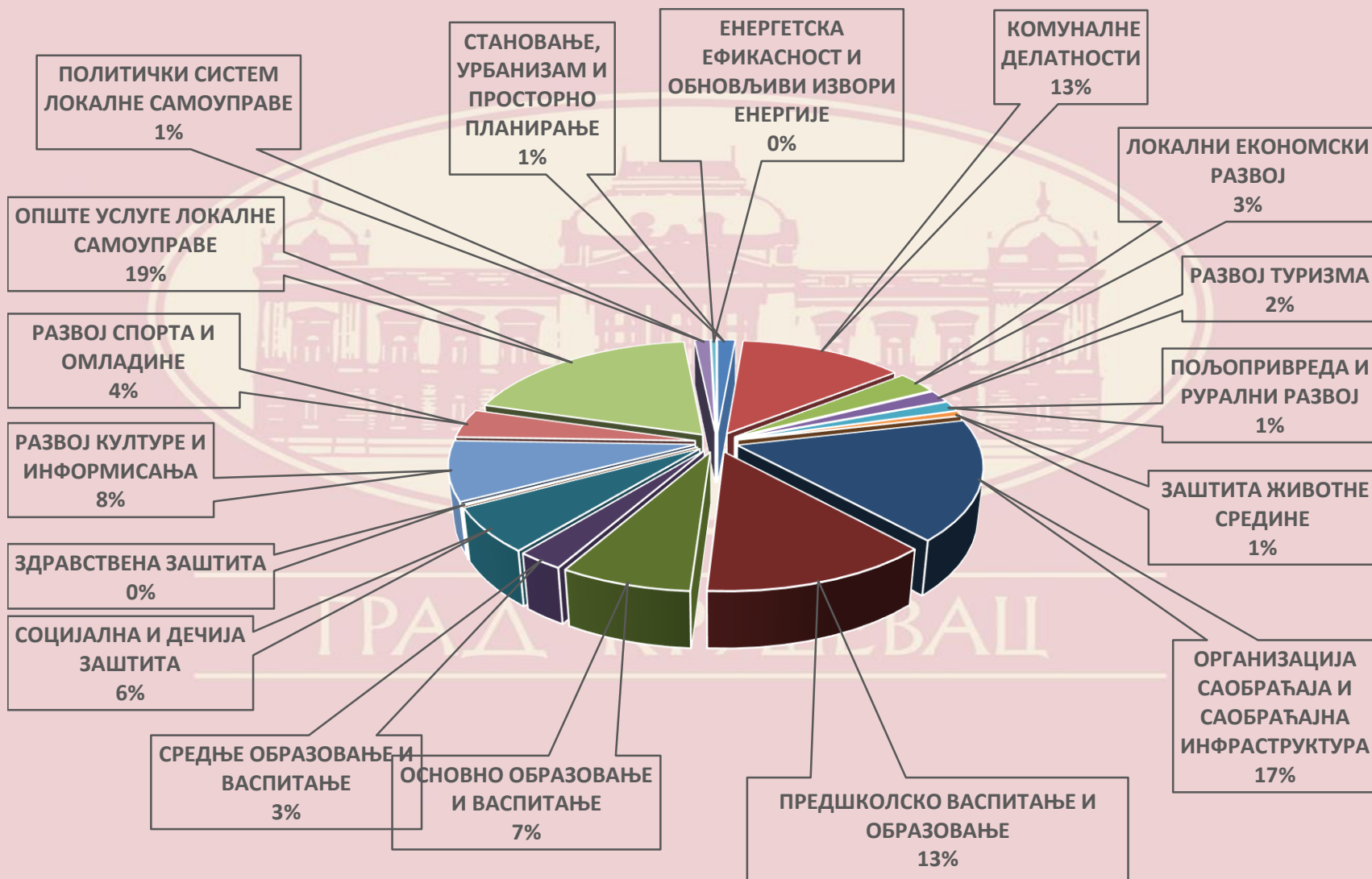
- **Расходи за запослене** су повећани су за 27.535.150 динара;
- **Коришћење услуга и роба** су повећани за 4.225.416 динара;
- **Социјалне помоћи** су повећани за 1.100.000 динара;
- **Остали расходи** су повећани за 9.605.488 динара;
- **Капитални издаци** су повећани за 25.961.653 динара;

Расходи буџета по програмима

Назив програма	Средства из Одлуке о буџету за 2019. годину (износ у динарима)	% буџета по програму
Програм 1. Становање, урбанизам и просторно планирање	47,150,000	1.39%
Програм 2. Комуналне делатности	439,124,148	12.96%
Програм 3. Локални економски развој	106,417,820	3.14%
Програм 4. Развој туризма	58,609,280	1.73%
Програм 5. Пољопривреда и рурални развој	48,600,000	1.43%
Програм 6. Заштита животне средине	24,336,120	0.72%
Програм 7. Организација саобраћаја и саобраћајна инфраструктура	570,686,437	16.84%
Програм 8. Предшколско васпитање и образовање	433,425,000	12.79%
Програм 9. Основно образовање и васпитање	246,716,788	7.28%
Програм 10. Средње образовање и васпитање	88,465,000	2.61%
Програм 11. Социјална и дечија заштита	209,730,000	6.19%
Програм 12. Здравствена заштита	5,235,000	0.15%
Програм 13. Развој културе и информисања	281,317,529	8.30%
Програм 14. Развој спорта и омладине	137,270,073	4.05%
Програм 15. Опште услуге локалне самоуправе	636,743,805	18.79%
Програм 16. Политички систем локалне самоуправе	41,173,000	1.21%
Програм 17. Енергетска ефикасност и обновљиви извори енергије	14,000,000	0.41%
Укупни расходи по програмима	3.389.000.000	

Структура расхода по буџетским програмима

Расходи буџета расподељени по директним и индиректним буџетским корисницима

Р. бр.	Назив буџетског корисника	Средства из Одлуке о буџету за 2019. годину (износ у динарима)	% буџета по кориснику
1.	Скупштина града	28,353,000	0.84%
2.	Градоначелник	12,720,000	0.38%
3.	Градско веће	100,000	0.00%
4.	Градско правобранилаштво	4,529,000	0.13%
5.	Заштитник грађана	3,150,000	0.09%
6.	Градска управа	2,462,997,241	72.68%
7.	Историјски архив	34,598,000	1.02%
8.	Крушевачко позориште	60,448,000	1.78%
9.	Културни центар	75,502,000	2.23%
10.	Народна библиотека	30,277,529	0.89%
11.	Народни музеј	49,677,000	1.47%
12.	Спортски центар	81,740,000	2.41%
13.	Предшколска установа „Ната Вељковић“	433,425,000	12.79%
14.	Центар за особе са инвалидитетом	6,663,000	0.20%
15.	Центар за стручно усавршавање	6,289,000	0.19%
16.	Туристичка организација	38,905,000	1.15%
17.	Месне заједнице	59,626,230	1.76%
	УКУПНО:	3.389.000.000	

На крају желимо да Вам се захвалимо што сте издвојили време за читање ове презентације буџета.

Уколико сте заинтересовани да сагледате у целини Одлуку о буџету града Крушевца за 2019. годину, исту можете преузети на следећем линку интернет странице градске управе: www.krusevac.rs